

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Arnoldi Corvini à Belderen J. U. D. Jus Canonicum, Per Aphorismos Strictim Explicatum

Corvinus van Beldern, Arnold

Amstelodami, 1663

Ecclesiis ædificandis vel reparandis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10591

De rebus Sacris, Sanctis, & Religiosis.

T I T. XIX.

Absoluto Sacramentorum tractatu, restat ut de *rebus sacris, sanctis & religiosis* videamus.

Sunt *res sacra & sancta*, quæ principaliter ad cultum divinum sunt comparatæ; ut *Ecclesia, Altaria, Sanctorum reliquia, vasa, vestes.*

Res religiose sunt, quæ piis usibus sunt destinatæ; ut, *religiosa domus, xenodochia, orphanotrophia, nosocomia, gerontocomia, coemeteria, sepultura.*

De Ecclesiis ædificandis, vel reparandis.

T I T. XX.

Ecclēsia hoc loco non significat cœtum fidelium, sed ædes sacras, seu domum Deo dicatam ad Sacramenta & officia divina celebranda, etiam templum appellatam. *c. 2. in princ. de consecrat. dist. 1.* Nam post consecrationem, quæ & dedicatio dicitur, appellatur *Ecclesia*; ante eam *Basilica. c. 1. de relig. domib. & ibi Gl. & c. 2. de consecrat. dist. 1.*

De Ecclesia tria tractanda. 1. *Constructio.* 2. *Consecratio.* 3. *Immunitas.*

Constructio, est duplex: aut enim Ecclesiæ novæ ædificantur; aut veteres collapsæ vel collapsuræ instaurantur seu reparantur. *c. 1. & 2. hic.*

Novæ ædificantur; si justa causa id suadeat; *c. fin. hic.* ut si fructus unius Ecclesiæ sint sufficientes ad duas, & parochia latiores habeat fines quàm tempore hyberno possint accolæ in unam convenire: *c. ad audientiam. 5. hic.* si temporis qualitas exigat: *c. 48. & temporis qualitas. 16. qu. 1.* vel notabile populi incrementum: *c. 50. felix. c. 51. multis. c. 53. precipimus. 16. qu. 1.* si in præjudicium alterius non fiat: *c. 43. Ecclesia. c. 44. quicumque. 16. qu. 1. c. 1.*

c. 1. de oper. nov. nunc. c. 2. hic. & loco fiat congruo: c. 13 Ecclesias. de consecr. dist. 1. populus loco sacro indigeat. c. fin. hic. d. c. 53. precipimus.

Ædificare potest Episcopus, si justa sit causa, licet de rebus Ecclesiæ non alienandis juraverit. *c. fin. hic.*

Sine Episcopi loci *c. 44. quicumque. 16. qu. 1. c. 10. quidam. 18. qu. 2. c. nemo. 9. de consecr. dist. 1. consensu, nemo novas Ecclesias ædificare potest; si faciat, jure patronatus privatur:*

Qui ante ad locum debet accedere, in eo crucem figere, publicè atrium designare. *d. c. nemo. 9. Nov. 131. cap. 7. illud aquâ lustrali adspergere. c. nemo. 9. de consecr. dist. 1.*

Est & ejus prospicere, an is qui ædificare seu fundare decrevit, id pietatis, an quæstus cupiditate, puta ut ex eo quod de suo, vel in suo ædificavit, quæstum cum Clericis dividat, faciat: *c. si quis basilicam. 10. de consecrat. dist. 1. c. 33. Eleutherius. 18. qu. 2. c. 15. hanc consuetudinem. c. 13. quia Sacerdotes. 10. qu. 1. c. 11. Ecclesia qua pactione. 1. qu. 4. an proventus, quæ ad luminaria, custodiam, custodumque stipendia, d. c. nemo. 9. c. pia mentis. 26. caus. 16. qu. 7. onera Episcopalia solvenda sufficiant, d. c. pia mentis. 26. qu. 7. statuat.*

Ad ea enim fundatores tenentur: *c. 1. placuit. 1. qu. 2. d. c. pia mentis. c. cum sicut. 8. de consecrat. Eccl. si non faciant; eorum heredes, d. Nov. 131. c. si quis ædificationem. 10. & c. si autem. 12. aut Episcopus ipse, si sine dotatione ædificari permittit: exemplo ordinatorum sine titulo, quos vel alere tenetur, vel de beneficio eis providere. c. Episcopus. 4. de præbend.*

Reparantur Ecclesiæ, cum vetustate, vel alia de causa collabuntur, seu ruinam minantur. *c. 1. hic.*

Hoc onus incumbit ipsius Ecclesiæ Rectori, si quarta huic usui à sacris Canonibus & redditibus Ecclesiæ assignata non sufficiat, & ipsi Rectori proventus, unde hoc possit ferre, supersint, nullaque consuetudo hoc one-

ris ad laicos transtulerit. *c. pri. ubi. Gl. & c. de his. 4. hic.*

De consecratione Ecclesie & Altaris.

T I T. XXI.

ÆDificata Ecclesia non ante sacris ministeriis deputari potest, quàm consecrata fuerit: proinde, ne divino cultui mora offeratur, hoc quàm citissimè fieri debet. *c. fin. hic.*

Consecrare eam debet Episcopus, qui eo loco jura Episcopalia exercet; *c. 1. de relig. domib. c. Ecclesiis. 3. §. fin. dist. 68. c. 2. & 3. hic. c. 1. vers. ad Episcopum. dist. 25. c. nemo Ecclesiam. 9. c. nullus Presbyter Missas. 15. de consecrat. dist. 1. si de dote ei sit prospectum: c. cum sicut. 8. hic. non inferior: c. nullus Presbyter in Ecclesia. 25. de consecrat. dist. 1. ne quidem Episcopo delegante: quoniam ea quæ ordinis sunt, ut consecratio, alteri mandari non possunt. *c. pen. hic. c. 4. Pontifices. 7. qu. 1.**

Fit consecratio superficiem interioris parietum delinitione, cum crucibus. *Abb. c. proposuisti. 4. num. 7. hic.*

Sine Sanctorum reliquiis, *c. placuit ut altaria. 26. c. non oportet. 29. de consecrat. dist. 1. aut sine Missa, c. 1. dist. 3. eod. fieri non debet.*

Utrumque requiritur etiam in consecratione iteranda; *c. de fabrica. 24. eod. dist. 1. videlicet cum iteranda est; nam regulariter iterari non debet: sed interdum iteratur; ut cum Ecclesia destructa instauratur, ut in d. c. de fabrica. cum polluta fuit: puta homicidio, adulterio in ea perpetrato; c. si motum. 19. & c. seq. de consecrat. dist. 1. excommunicati corpore in ea humato. c. consuluisti. hic. cum, an sit consecrata, dubitatur. c. solemnitates. 16. §. de Ecclesiarum. c. Ecclesia. 18. de consecr. dist. 1.*

Pollutâ Ecclesiâ pollutum quoque censetur cœmeterium contiguum, non autem remotum; sed contra polluto cœmeterio,